

ROČNÍK 3

SPEKTRUM

Číslo 3 Jún 2011

ČASOPIS INTEGROVANÉHO ODBOROVÉHO ZVÄZU

Z obsahu:

Rokoval Snem IOZ / s. 2 • Uznesenie Snemu / s. 2 • Vyhlásenie Snemu / s. 3
 List podpredsedu NR SR odborárom / s. 3 • Zo správy o činnosti / s. 4-5 •
 Súťažili žiaci SŠ v BOZP / s. 6 • Z konferencie ZO v IS Prešov / s. 7

www.ioz.sk

Vyhlásenie Rady predsedov odborových zväzov KOZ SR

Rada predsedov odborových zväzov KOZ SR, orgán na prijímanie strategických rozhodnutí konštatuje, že vláda SR nie po prvý raz obišla sociálnych partnerov pri prerokovávaní zásadných materiálov. Naposledy tak neprerokovala v Hospodárskej a sociálnej rade (HSR) Konceptiu daňovej a odvodovej reformy, ktorá predstavuje materiál strategického významu a bytostne sa týka ekonomiky a všetkých občanov Slovenska. Porušila tým jednoznačne Rokovací poriadok HSR a princíp uplatňovania sociálneho dialógu. KOZ SR žiada vládu SR, aby uvedený materiál vrátila na rokovanie tripartity a následne na riadny legislatívny proces. V situácii, keď prebieha sociálny dialóg na formálnej úrovni a vláda prijíma strategické materiály bez seriózneho rokovania so sociálnymi partnermi Konfederácia zvažuje aj možnosť prerušenia sociálneho dialógu s vládou. (Návrh Konceptie reformy daňovo-odvodového systému bol po kritike odborov prerokovaný v HSR SR 6. júna 2011.)

Lobovanie v parlamentných výboroch

Predstavitelia KOZ SR začali sériu rokovaní s poslancami NR SR o vládnej novele Zákonníka práce. 9. júna sa stretli s členmi Výboru NR SR pre hospodárstvo, výstavbu a dopravu. Ďalšie rokovania boli 13. júna vo Výbore pre ľudské práva a národnostné menšiny a 15. júna vo Výbore pre sociálne veci (ktorý je gestorským výborom pre túto tému), vo Výbore pre vzdelávanie, vedu a mládež a vo Výbore pre verejnú správu a regionálny rozvoj.

Očakávaný úder

Vládny návrh novely Zákonníka práce poslanci NR SR podporili a 79 hlasmi legislatívnu zmenu posunuli do druhého čítania. Definitívne sa o jej osude rozhodne na júňovej schôdzi parlamentu. Niektorí poslanci otvorene avizovali, že zmeny ešte pripravujú a budú sa snažiť novelu „vylepšiť“! Sú to tí z vládneho štvorzáprahu, ktorí sociálne cítenie nahradili sociálnym cynizmom.

Odbory odmietajú daňovo-odvodový systém

Predstavitelia KOZ SR prezentovali svoj postoj k návrhu Konceptie reformy daňovo-odvodového systému. Ako sa uvádza v stanovisku, návrh bol predmetom medzirezortného pripomienkového konania v apríli 2011 a mal byť prerokovaný v máji v HSR. Vláda ho schválila a následne bol stiahnutý z rokovania HSR (??). Podstatou zmeny navrhovanej Konceptie daňovej a odvodovej reformy je oslobodenie zamestnávateľa od povinnosti platiť poisťné odvody vo výške 35,2% z hrubej mzdy. Navrhuje sa zaviesť nový, nikde vo svete neuplatňovaný inštitút superhrubej mzdy (opäť rizikové experimentovanie na občanoch). Odvody podľa platnej legislatívy bez poisťného na úrazové poistenie sa majú pripočítať k hrubej mzde, čím vznikne tzv. superhrubá mzda (SHM). SHM by sa teda mala rovnať 1,344 HM, pričom podľa Konceptie doterajšie poisťné do jednotlivých fondov sa má zaokrúhľovať podľa doteraz platných predpisov.

Čo sa tak stane? Zvýšenie HM v plnej výške odvodov zamestnávateľa, okrem poisťného na úrazové poistenie, je problematické v realizačnej fáze z dôvodu pohyblivých zložiek mzdy. Po zavedení SHM bude musieť zamestnanec sám, t.j. bez účasti zamestnávateľa, platiť poisťné odvody. Oslobodenie zamestnávateľa od platenia poisťných odvodov znamená významný výpadok príjmov Sociálnej poisťovne a zdravotných poisťovní a to aj pri náraste poisťného zo SHM. Tento výpadok príjmov SP a ZP bude mať v budúcnosti dopad na úpravu nárokov na sociálne dávky, predovšetkým na dôchodky. Samozrejme v neprospech občanov. A tento fakt sa mediálne nonšalantne zamlčuje. Reforma znamená presmerovanie finančných tokov od SP a ZP v prospech štátneho rozpočtu. Vo významnej miere tak budú vplývať na mieru zásluhovosti a mieru solidarity v poisťných systémoch. Bojovná snaha obhajovať potrebnosť reformy za účelom zníženia zaťaženia zamestnávateľov a následného zvýšenia miery zamestnanosti neobstojí. **Reforma celkove vyznieva v neprospech zamestnancov a preto ju KOZ SR v navrhovanej podobe odmieta.**

(Zdroj: KOZ SR)

Zachváti Európu sociálna revolta?

Zdá sa, že starý kontinent čakajú krušné časy, kedy miera trpezlivosti u „holoty“ (chudobní ľudia) sa naplnila. **Odbory v Británii pripravujú masové protesty.** Lídri odborových zväzov sa dohodli, že budú koordinovať svoje protestné akcie, aby mali väčší dosah. Tak by mohlo v Británii v jeden deň štrajkovať až 750 tisíc ľudí.

Rozhnevani Španieli protestujú proti nezamestnanosti a korupcii. Tisíccky ich vyšli do ulíc a na námestia kde protestujú proti dopadom krízy na občanov, proti nezamestnanosti a korupcii. Žiadajú politické a sociálne reformy. Masové protestné hnutie je v Španielsku skôr vzácné, teraz sa však situácia radikálne mení.

Česká spoločnosť prechádza zásadnou krízou demokratickej spoločnosti. Demonstrantami zaplnený „václavák“ už opäť nie je výnimkou. Odbory pritvrdili a odhalili, že „vláda svojim nezodpovedným vládnutím stratila odbornú a morálnu dôveru uskutočňovať reformy v prospech občanov.“ Česi nechcú byť občanmi tretej kategórie ani doma ani v Európe a „svoje práva sú odhodlaní dôsledne brániť.“

V Česku „slovenskou cestou“.

Kto si ešte spomenie na začiatok roka 2003 kedy legitímny štrajk slovenských železničiarov pochovala sudkyňa okresného súdu svojim opatrením, ktorým eliminovala túto hrozbu odborárov. Teraz po 8 rokoch sa tento scenár zopakoval u našich západných susedov. Mestský súd v Prahe zakázal predbežným opatrením štrajk dopravných odborov, ktorý mal byť 13. júna. Štrajk údajne nebol ohlásený minimálne tri pracovné dni vopred. Odborári však neustúpili a štrajk s ešte väčšou razanciou vyhlásili na štvrtok 16. júna. Ten pôvodný mal byť 12 hodinový avšak druhý pokus je už 24 hodinový. Podľa predsedu ČMKOS J. Zavadila je štrajk v súlade s Ústavou ČR a nie je organizovaný v zmysle zákona o kolektívnom vyjednávaní.

-gad-

Piaty snem Integrovaného odborového zväzu

Jarný Snem Integrovaného odborového zväzu sa zišiel na svoje riadne rokovanie nie ako obvykle do Bratislavy ale rokoval v Žiline 26. mája 2011. Zo správy mandátovej komisie vyplynulo, že snem je uznášania schopný. Na rokovaní bol prítomný Milan Strážovec, predseda Revíznej komisie Integrovaného odborového zväzu. Odborári pozvali na svoje rokovanie tiež podpredsedu NR SR a predsedu strany SMER-SD Róberta Fica. Ten sa z dôvodu vyťaženia svojich pracovných povinností ospravedlnil. Poslal však odborárom osobný list, v ktorom zdôrazňuje význam spolupráce jeho strany s odbormi. Na rokovaní odborárov sa zúčastnil Braňo Ondruš, poslanec NR SR za stranu SMER-SD.

Po procedurálnych otázkach bola uskutočnená kontrola plnenia uznesení, čo snem zobral na vedomie. Následne boli uskutočnené personálne zmeny v orgánoch IOZ. V obširnej správe o činnosti zväzu od štvrtého snemu sa predkladateľ Dušan Barčík sústredil najmä na aktivity odborov súvisiace s pripravovanými zmenami v Zákonníku práce a na ďalší postup pri ochrane zamestnaneckých práv. V tejto súvislosti bolo schválené Vyhlásenie... upriamujúce pozornosť na postoj odborárov k navrhovaným zmenám v pracovnoprávnej legislatíve.

V ďalšom boli prerokované podporné aktivity IOZ a KOZ SR súvisiace s novelou ZP. Dôležitým dokumentom pre činnosť odborového zväzu a jeho základné organizácie sú hlavné úlohy IOZ na roky 2011 až 2013, ktoré snem schválil. Aj ďalšie, pre činnosť zväzu potrebné dokumenty súvisiace s hospodárením snem schválil. Prerokoval stanoviská revíznej komisie k týmto materiálom.

Po vecnej diskusii, do ktorej prispeli ako členovia snemu tak aj hostia bolo prijaté uznesenie s ktorým by sa mali čo najskôr oboznámiť v základných organizáciách. Iba tak môžu byť plnené úlohy v celom odborovom zväze.

-red-

UZNESENIE

5. snemu Integrovaného odborového zväzu z 26. mája 2011 v Žiline

5. SNEM Integrovaného odborového zväzu

I. berie na vedomie

- kontrolu plnenia uznesení Snemu IOZ
- vzdanie sa funkcie člena Predsedníctva IOZ, člena Snemu IOZ, člena Výboru regionálnej rady a Regionálnej rady IOZ Košice Mikuláša JOPA na vlastnú žiadosť
- vzdanie sa funkcie člena Snemu IOZ a člena Výboru regionálnej rady a Regionálnej rady IOZ Košice Anny VALOVSKÉJ na vlastnú žiadosť
- vzdanie sa funkcie člena Snemu IOZ a člena Výboru regionálnej rady IOZ Bratislava Ivana BRNU na vlastnú žiadosť
- vzdanie sa funkcie členky Správnej rady štrajkového fondu Lubice Svobodovej
- zvolenie za člena Predsedníctva IOZ Jozefa MAKA za Regionálnu radu Košice
- správu o činnosti Predsedníctva IOZ od 4. snemu IOZ predloženú písomne
- správu o činnosti a IOZ od 4. snemu IOZ ústne prednesenú predsedom IOZ
- aktivity KOZ SR a IOZ na návrh novely ZP a to:
 - vyhodnotenie štrajku v DPMK, a.s. za zachovanie obsahu Zákonníka práce
 - návrh harmonogramu aktivít KOZ SR k Zákonníku práce a sociálnemu a ekonomickému dopadu
 - dopad zavedenia superhrubej mzdy v EUR mesačne
 - návrh zákona ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 311/2001 prerokovaný v Hospodárskej a sociálnej rade 18. 4. 2011
 - návrh KOZ SR na zmenu novelizačných bodov 105, 150 a 151 na základe záverov HSR dňa 18. 4. 2011
 - stanovisko KOZ SR k návrhu zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 311/2001 Z.z. Zákonník práce v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony
 - národný program reforiem SR 2010
 - vyhlásenie účastníkov protestného zhromaž-

denia 31. marca 2011 adresovaného Ministerstvu práce, sociálnych vecí a rodiny SR a vláde SR

- informácia KOZ SR o návrhu zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 311/2001 Z.z. Zákonník práce – po rokovaní vo vláde dňa 28. 4. 2011
- stanovisko RK IOZ k správe o čerpaní rozpočtu IOZ za rok 2010
- stanovisko RK IOZ k správe o čerpaní fondov IOZ za rok 2010
- stanovisko RK IOZ k návrhu na úpravu Zásad hospodárenia IOZ
- správu o činnosti Revíznej komisie IOZ

II. konštatuje, že

- 5. snem IOZ je uznášania schopný
- uznesenia Snemu IOZ sú plnené, čiastočne plnené, resp. sú v plnení

III. kooptuje za člena SNEMU IOZ:

- Jozefa MAKA, predsedu ZO IOZ Eurovia SK, a.s. závod Poprad – za RR Košice
- Júliusa ORBANA, predsedu ZO IOZ Dopravný podnik Bratislava, a.s. Divízia Autobusy, za RR Bratislava

IV. volí za člena Správnej rady štrajkového fondu

- Lubomíra VARGU, predsedu ZO IOZ Sumitomo Electric Bordnetze-Slovakia, s.r.o. Nitra, za RR Nitra

V. schvaľuje:

- program 5. snemu IOZ
- pracovné Predsedníctvo IOZ v zložení: Dušan Barčík, Marta Brodzianska, Jozef Bóna, Stanislav Doležal, Ján Hasaj, Pavel Jánošík, Mária Kotesová, Jana Kotirová, Igor Neumann, Štefan Szalay, Miloš Strážovec
- mandátovú komisiu 5. snemu IOZ v zložení: Igor Neumann, Jozef Mak, Mária Kotesová, Ján Dzurík

- návrhovú komisiu 5. snemu IOZ v zložení: Stanislava Biskorovajná, Stanislav Biroš, Jana Kotirová, Lubomír Varga,
- overovateľa protokolu 5. snemu IOZ Petra Goleja
- účasť IOZ na aktivitách KOZ SR k návrhu novely ZP v súlade s návrhom harmonogramu aktivít KOZ SR k ZP a sociálnemu a ekonomickému dopadu
- za člena Správnej rady štrajkového fondu Lubomíra Vargu
- hlavné úlohy IOZ na roky 2011 – 2013 vyplývajúce z Programu IOZ na roky 2009 – 2013
- správu o čerpaní rozpočtu IOZ za rok 2010
- správu o čerpaní fondov IOZ za rok 2010
- úpravu Zásad hospodárenia IOZ
- zmenu Zásad hospodárenia ZO článku 14, kde pôvodný text bude ods. 1 a vkladá sa ods. 2 výbor ZO IOZ môže priznať sociálnu výpomoc na návrh predsedu ZO IOZ členovi IOZ
- vyhlásenie Snemu IOZ zo dňa 26. 5. 2011 k novele ZP

VI. podporuje

- Vyhlásenie Rady predsedov odborových zväzov KOZ SR

VII. ukladá

- informovať členov IOZ o aktuálnych aktivitách KOZ SR a IOZ v súvislosti s prijímaním novely Zákonníka práce a zabezpečiť účasť členov IOZ na týchto aktivitách
 - Zodpovední: členovia Snemu IOZ a predsedovia ZO IOZ
 - Termín: v súlade s harmonogramom aktivít KOZ SR a IO
- rokovať s partnerskými odborovými zväzmi KOZ SR o aktivitách v súvislosti s prerokovaním novely ZP v NR SR a následne zabezpečiť účasť členov IOZ
 - Termín: rokovanie NR SR
 - Zodpovedný: predseda IOZ

POSLANCOM
Národnej rady SR
Národná rada SR

Námestie Alexandra Dubčeka 1
812 80 BRATISLAVA

Váš list číslo/zo dňa Naše číslo Vybavuje Bratislava
1. 6. 2011

Vec: **VYHLÁSENIE SNEMU IOZ**

Vážení páni poslanci, vážené panie poslankyne,

Snem Integrovaného odborového zväzu (ďalej len IOZ) na svojom rokovaní dňa 26. mája 2011 okrem iného prerokoval aj postup prípravy novely Zákonníka práce ako aj aktivity IOZ na podporu doteraz platného Zákonníka práce.

Členovia Snemu jednomyseľne schválili VYHLÁSENIE SNEMU IOZ, ktoré Vám v prílohe posielam.

Chcem vyjadriť presvedčenie, že pri rozhodovaní o novelizácii Zákonníka práce zoberiete do úvahy aj toto vyhlásenie a rozhodnete sa v prospech pracujúcich.

S pozdravom

Dušan Barčík
predseda IOZ

Príloha: 1

VYHLÁSENIE

SNEMU IOZ

zo dňa 26. mája 2011

Zákonník práce je základným zákonom riešiacim pracovnoprávne vzťahy zamestnávateľa a zamestnanca. Je zákonom, ktorým štát zabezpečuje základné práva zamestnancov garantovaných Ústavou SR, ako aj medzi-národnými normami.

Zákonník práce má garantovať zamestnancovi ochranu práce, dôstojných podmienok pri práci, ale aj primerané a spravodlivé odmeňovanie za vykonanú prácu.

Odbory a zamestnanci, doteraz platný Zákonník práce meniť nechceli a meniť nechcú!

Chceme naďalej Zákonník práce, ktorý nebude obhajovať cieľ kapitálu a prenášať riziká podnikania na zamestnanca.

Nechceme Zákonník práce, ktorý zakladá nerovný vzťah zamestnanca a zamestnávateľa.

Nechceme Zákonník práce, ktorý oklieštuje práva a postavenie zamestnanca a odborov, čo je útokom na ústavné práva a demokratický prístup spoločnosti.

Chceme a potrebujeme taký Zákonník práce, ktorý bude garantovať sociálnu spravodlivosť.

Vyzývame poslancov Národnej rady SR, aby pri prerokovaní a schvaľovaní novely Zákonníka práce mali na mysli občana – zamestnanca, jeho právo na dôstojné pracovné podmienky a dôstojný život.

Členovia SNEMU IOZ

V Žiline, 26. mája 2011

Podpredseda
Národnej rady Slovenskej republiky
Robert Fico

V Bratislave, dňa 25.5.2011

Vážení členovia Integrovaného odborového zväzu,

veľmi ma mrzí, že sa nemôžem zúčastniť na vašom dnešnom rokovaní, ale práve v týchto chvíľach prebieha ďalšie dôležité rokovanie Národnej rady. Tempo, ale najmä hĺbka zmien, ktoré od leta minulého roka presadzuje pravicová vládna koalícia nás núti nepodceňovať žiadne rokovanie parlamentu a pozorne sledovať každý nový návrh, s ktorým vláda ľvety Radičovej prichádza. Platí to predovšetkým o oblasti, ktorá sa vás – odborárov – dotýka najviac: sociálno-ekonomické opatrenia či zmeny v pracovnom práve. V parlamente musíme byť pozornejší a aktívnejší o to viac, že ak aj vláda niečo schváli, neexistuje žiadna záruka, že poslanci vládnej koalície – vnútorne nestabilnej, nejednotnej a rozleptávanej vzájomnou nedôverou – to úplne nezmenia. Verím teda, že moje zotrvanie na dnešnom rokovaní Národnej rady prijmete s pochopením.

O to viac, že toto všetko v plnej miere platí pre novelizáciu Zákonníka práce, o ktorej v týchto dňoch a týždňoch rokuje parlament. Vláda od samého začiatku zavádza, minister Fíhál sa dlho vyhýbal predloženiu jasného návrhu a nútil sociálnych partnerov, aby predkladali vlastné návrhy, hoci odborári hneď na začiatku povedali jasne: Zamestnanci nechcú a nepotrebujú žiadnu novelizáciu. Aktuálny ZP plne vyhovuje ich potrebám, je moderný, je európsky, je štandardný. Vždy je možné najst výlepšenia, ale aj vám bolo od začiatku jasné, že úsilie vlády novelizovať Zákonník je otváraním Pandorinej skrinky.

Dnes sa to všetko potvrdzuje a z tejto Pandorinej skrinky sa naozaj vyvalilo všetko to zlo, lenže na rozdiel od legendy nie je symbolické, ale bude mať reálny dopad na každodenný život: miliónov pracovníkov na celom Slovensku. Princípom tohto neoliberalného zla je, aby zamestnanci mali ešte menej práv, aby museli pracovať ešte viac a aby za to dostávali ešte menej peňazí. Vládni poslanci sa už ani netaja, čo vlastne novelizáciou Zákonníka práce sledujú: chcú zhoršiť pracovné a platové podmienky slovenských zamestnancov, aby sme týmto spôsobom mohli konkurovať krajinám, v ktorých sú platové a pracovnoprávne štandardy výrazne horšie, než na Slovensku. A chcú oslabiť postavenie odborov, aby ľudia neboli schopní kolektívne obhajovať existujúce výdobytky, aby sa nemohli brániť tlaku zo strany zamestnávateľov a aby peckorne prijímali všetky neoliberalné „reformy“ súčasnej vlády.

Vážení odborári,

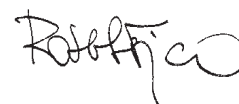
chcem, aby ste fakte, že som dnes cca pri rokovaní NR SR chápal ako prejav odhodlania poslancov za Smer-SD využiť všetky parlamentné prostriedky proti takýmto snahám pravicovej vlády. Akokoľvek však budeme plamenne vystupovať, akokoľvek operatívne budeme reagovať a argumentovať, akékoľvek pozmeňujúce návrhy budeme predkladať, bude to stále málo, ak právnicový zlepenec nebude čísiť aj tlak verejnosti. Vysoko hodnotím všetky doterajšie aktivity KOZ SR i jednotlivých odborových zväzov a združení, vyhlásenie, protestné zhromaždenia i pochody, ale musím vás upozorniť, že nie je dobojované. Arogancia pravicovej vlády je každý deň väčšia a väčšia, jej bezohľadnosť nepozná hranice. Preto je nevyhnutné ukázať jej i celej verejnosti, že tu existujú sily, ktoré sa pred ňou neohnú a nedajú sa umlčať. Áno, uveďomujem si, že v atmosfére obáv a strachu o zamestnanie a základné životné istoty to nie je ľahké, ale, vážení odborári: buď ukážete svoju silu a budú vás rešpektovať, alebo ju neukážete a budete sa báť.

Chcem vás aj týmto listom ubezpečiť, že nie ste sami. Zmluva medzi KOZ SR a našou stranou je pre nás jedným z kľúčových dokumentov, berieme ju vážne a naozaj robíme všetko preto, aby ste to ako náš partner cítili. Naši poslanci nechýbajú na žiadnom odborárskom proteste, konzultujú s vami všetky legislatívne návrhy, prenášajú do parlamentu všetky vaše pripomienky. Nič a nikto nás nemôže donútiť, aby sme v spolupráci s vami a v obhajobe práv a požiadaviek zamestnancov ustali. Naopak, vyzývam vás k ešte aktívnejšej odborárskej činnosti, k razantnejším aktivitám, k dôraznejšiemu tlaku. Spolahnite sa, že vás v tom nenecháme samých.

Vážení členovia Integrovaného odborového zväzu,

budem rád, ak mi poskytnete informácie o kľúčových výsledkoch vášho dnešného rokovania. Našu politiku sme aj vo vláde pravidelne, nielen raz za štyri roky, konfrontovali s očakávaniami a požiadavkami našich voličov. Bez ohľadu na to, že sme v opozícii, túto zásadu neopúšťame. A už vôbec nie vo vzťahu k odborárom.

Na záver chcem opäť zdôrazniť náš maximálny záujem na intenzívnej spolupráci s odborami. Pretože reprezentujú zamestnancov, ľudí bez kapitálu, ľudí, ktorí sa živia iba svojou každodennou prácou. To sú naši voliči a my našich voličov neopúšťame, ani keď je zle. A teraz zle je, preto vás vyzývam: urobme spoločne všetko pre to, aby sa to čo najrýchlejšie zmenilo.

INTEGROVANÝ ODBOROVÝ ZVÄZ
Vajnorská 1
815 70 Bratislava

ZO SPRÁVY O ČINNOSTI OZ PREDNESENEJ NA ROKOVANÍ SNEMU IOZ DUŠANOM BARČÍKOM, PREDSEDOM ODBOROVÉHO ZVAZU

V tomto období vrcholila aktivita KOZ SR a jej členských odborových zväzov v súvislosti s prerokovaním vládneho návrhu novely Zákonníka práce, základného zákona zamestnancov Slovenskej republiky v Národnej rade SR. Opäť musíme bojovať za základné zamestnanecké práva, ktoré zatiaľ zaručuje Zákonník práce.

Pomaly to bude rok, čo sa ujala vládnutia vláda Ivety Radičovej a neostáva iba trpkou konštatovať, že jej konaním dochádza postupne k demontáži sociálneho štátu aj napriek tomu, že v Ústave SR sa hovorí, že „hospodárstvo SR sa zakladá na princípoch sociálne a ekologicky orientovanej trhovej ekonomiky.“ Vláda si dala do svojho programu, zvyšovanie kvality života občanov a životnej úrovne a že považuje za kľúčovú tému zlepšovanie každodenného života občanov, aby sa nemuseli obávať o svoju budúcnosť na dôchodku.

To, že vláda koná inak, ako deklarovala vo svojom programovom vyhlásení, sa občania presvedčili už v septembri minulého roka, keď predložila na prerokovanie balíček ekonomických opatrení na zníženie schodku štátneho rozpočtu o 1,7 mld. €, v rámci ktorého bolo narychlo novelizovaných viac zákonov. Ich cieľom je zvýšiť príjmy do štátneho rozpočtu a súčasne znížiť jeho výdavky. Vláda zmenila zákon o sociálnom poistení, zákon o dani z príjmov, zákon o dani z pridanej hodnoty, zákon o miestnych daniach, zákon o spotrebnej dani z elektriny, uhlia, zemného plynu a minerálnych olejov, zákon o spotrebnej dani z tabakových výrobkov, zákon o spotrebnej dani z piva, zákon o účtovníctve, zákon o registračnej pokladnici, colný zákon, zákon o cestnej dani, ktorým zvýšila diaľničné poplatky. Vláda zákonom zrušila odpočítateľnú položku sporiteľa na DDS a životné poistenie vo výške 398,-€, zdanila vreckové pri zahraničných služobných cestách, súčasne z nich zaviedla odvody, zaviedla taktiež odvody z dohôd o vykonaní práce, zvýšila doterajšiu sadzbu DPH z 19 % na 20 % a zo 6 % na 20 % pre predaj z dvora, zmenila valorizačný systém dôchodkov, čo znamená sústavné plošné znižovanie dôchodkov v porovnaní s aktuálnou úrovňou miezd v štáte, a tým ďalšie znižovanie kúpyschopnosti občanov v post- produktívnom veku. Ani najnižšie dôchodky po tejto zmene nedosiahnu takú sumu, akú by dosiahli pri zachovaní doterajšieho valorizačného modelu.

Balíček ekonomických opatrení od 1. januára zvýšil ceny potravín a nealko nápojov o 6,6 %, zvýšil výdavky na dopravu o 5,2 %, zvýšil výdavky na bývanie, vodu, energie o 4,1 %, zvýšil výdavky na vzdelávanie o 4,4 %, a tlač o 4,3 %, výdavky na zdravotníctvo zvýšil o 3,2 %.

Najmarkantnejšie sa to prejavilo v odvetví poľnohospodárstva, kde ceny vzrástli o 26,5 %. V poľnohospodárstve boli pritom v roku 2010 dovezené na Slovensko potraviny za viac ako 1 mld. €, pričom domáca prvovýroba je schopná vyprodukovať až 80 % týchto komodít. Aj takéto opatrenia, ako je nedofinancovanie agropriemyslu spôsobuje likvidáciu odvetví poľnohospodárstva a potravinárstva. Vládny balíček ekonomických opatrení bol premietnutý do štátneho rozpočtu SR na tento rok, kde okrem zvyšovania príjmov obsahuje aj krátenie výdavkov na výstavbu nájomných bytov o 60%, zastavenie výstavby diaľnic, zastavenie investičnej výstavby vôbec, čo spôsobilo postupné hromadné prepúšťania v odvetviach stavebníctva, pôšt a telekomunikácií, železníc, poľnohospodárstva, ale aj iných odvetví. To sa pochopiteľne prejavilo vo zvýšení miery nezamestnanosti na úroveň 14,82 %. Realizácia ekonomického balíčka opatrení v praxi znamená zvýšenie výdavkov slovenských rodín o viac ako 500 €. Stále viac ľudí sa dostáva na hranicu chudoby. Priemerná mzda na Slovensku je treťou najnižšou v rámci EÚ, pritom 67 % ľudí ju vôbec nedosahuje, zatiaľ čo ceny ostávajú na úrovni EÚ, niektoré dokonca vyššie (benzín, nafta, energie...). Všetky tieto opatrenia vlády zhoršujú životnú úroveň občanov Slovenska, berú istotu v práci, zhoršujú podmienky dôstojnej staroby, znehodnocujú zdravotníctvo, školstvo. Všade chýbajú peniaze.

Zákonník práce

Odbory sa snažili na úrovni bipartitných, ale aj tripartitných rokovaní presvedčiť vládu, aby sa na úsporných opatreniach vo vyššej miere podieľali aj solventnejšie vrstvy obyvateľstva a firmy reprezentujúce slovenský kapitál. Požadovali predovšetkým diferencovanú sadzbu DPH, vyššie daňové zaťaženie bánk, zavedenie výnosov z dividend, zabránenie zvýšeniu spotrebnej dane za uhlie, plyn, či obnovenie 6 %-nej dane za predaj z dvora a ďalšie. Rovnako nesúhlasili ani s navrhovaným novým valorizačným mechanizmom pre výpočet dôchodkov. Všetky návrhy však vláda odmietla. Aj tu sa ukázalo, že vládna deklarácia z PVV, že „vláda Slovenskej republiky bude vítať každú ekonomickú aj občiansku aktivitu“ je iba politickým gestom, ktoré nikdy nemienila realizovať.

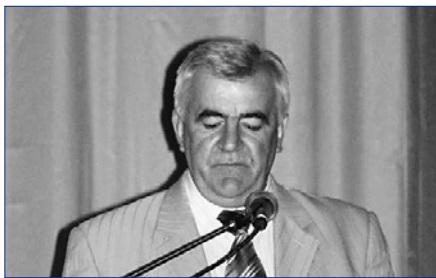
To, že balíček ekonomických opatrení vlády nebude jediným podnetom na to, aby odbory vyjadrili svoj nesúhlas, bolo jasné hneď ako boli vyzvaní spolu so zamestnávateľmi k diskusiám o zmenách Zákonníka práce. V závere roka 2010 zo strany zamestnávateľov, ale aj štátu, boli avizované zmeny ZP smerujúce k oslabeniu postavenia zamestnancov a ich práv, ako aj postavenia a právomoci odborov. Orgány KOZ SR, a tiež aj 4. snem IOZ už 26. 11. 2010 na svojich rokovaní prijali postup odborov za zachovanie súčasného ZP. 1. decembra 2010 Snem KOZ SR vyhlásil krízový stav v súvislosti s navrhovanými zmenami ZP. Už 10. januára bola orgánmi KOZ SR vyhlásená Petícia za zachovanie ZP.

IOZ pripravil akcie spoločne s OZ KOVO v odvetví cestnej dopravy. Týmto akciám predchádzala rozsiahla diskusia, zvažovanie foriem, ale aj dôsledkov. Po prerokovaní návrhov akcií s predsedami základných organizácií v dopravných podnikoch a autobusovej doprave z IOZ a OZ KOVO 11. januára 2011 v Žiline, a na základe záverov tohto stretnutia sa uskutočnilo ďalšie významné rokovanie 24. januára 2011 v Košiciach. Zástupcovia príslušných odborových orgánov základných organizácií IOZ pri DPMK, a.s. a ZO OZ KOVO pri Eurobus, a.s. a predstaviteľov oboch odborových zväzov deklarovali podporu štrajku. Na základe záverov týchto rokovaní Predsedníctvo IOZ 27. 1. 2011 vyhlásilo štrajkovú pohotovosť IOZ v súlade s vnútornými predpismi a odporučilo Snemu IOZ vyhlásiť štrajk na úrovni Sekcie dopravných podnikov.

Snem IOZ svojim uznesením číslo 49 zo dňa 31. januára 2011 využívajúc ústavné právo (čl. 28 a 37 Ústavy SR) vyhlásil štrajk na úrovni Sekcie dopravných podnikov IOZ na podporu zachovania súčasného znenia Zákonníka práce a zachovania práv zamestnancov. Po ostrom štrajku v réžii IOZ sa práce na ZP zintenzívnili, súčasne sa zintenzívnili aj kampaň KOZ SR k Zákonníku práce. Na rokovanie s odborármi o novele ZP prišla okrem ministra práce J. Mihála aj premiérka I. Radičová. Oba vehementne obhajovali pripravovanú novelu ZP.

Zo všetkých 43. zásadných nesúhlasov odborov ministerstvo neakceptovalo 30, tri boli čiastočne akceptované a 10 akceptovaných. Rozhodujúce tripartitné rokovanie o novele ZP sa uskutočnilo na HSR 18. apríla, kedy od 8. hodiny rokovali partneri do neskorých nočných hodín. Prerokovali 157 pozmeňujúcich návrhov. Aj napriek aktívnej argumentácii zástupcov KOZ SR k dohode o novele ZP nedošlo.

Po rokovaní vlády premiérka I. Radičová pri-

jala zástupcov KOZ SR, ktorí jej odovzdali Vyhlásenie účastníkov protestného zhromaždenia. Tu premiérka dala verejný prísľub, že ZP sa nebude meniť po rokovaní HSR. Ak by poslanci predkladali pozmeňujúce návrhy, minister práce návrh zákona stiahne z rokovania. Už na druhý deň na rokovaní vlády tento sľub premiérka porušila, keď vláda zmenila návrh novely ZP oproti dohodnutému zneniu na HSR (§120).

Kolektívne vyjednanie

Sekcie a základné organizácie IOZ sa vo vyjednávaní orientujú v zmysle Postupu kolektívneho vyjednávanía KZVS a PKZ na rok 2011 v pôsobnosti IOZ. Tento stanovuje v obsahovej časti základné ciele kolektívneho vyjednávanía ktorými sú: vyjednanie a uzatvorenie dodatkov k platným KZVS - Dodatok č. 9 pre spoločnosti dopravných podnikov; Dodatok č. 10 pre spoločnosti cestných stavieb a Dodatok č. 4 pre stavebné spoločnosti ako aj uzatvorenie PKZ, resp. dodatkov k platným PKZ. V súvislosti s Programovým vyhlásením vlády SR a jeho vplyvom na zmenu zákona o kolektívnom vyjednávaní a Zákonníka práce presadzovať, aby práva a požiadavky členov ZO boli zakotvené v kolektívnych zmluvách. Zabezpečiť, aby nároky z uzatvorených KZVS a PKZ zostali zachované. Kolektívne vyjednanie KZVS a PKZ viesť k udržaniu existujúcej zamestnanosti, presadzovať také tempo rastu miezd, ktoré bude zohľadňovať rast životných nákladov a spravodlivý podiel na vytvorenej hodnote u zamestnávateľa jeho zamestnancom.

Vzhľadom na avizované zmeny v oblasti pracovnoprávných vzťahov cieľom je aby vo všetkých zamestnávateľských subjektoch, kde pôsobí ZO IOZ boli uzatvorené platné PKZ. Tento cieľ dosiahnuť aj ich predĺžením dodatkami na nasledujúce obdobie.

Súčasný stav v KV je viac ako neuspokojivý. Pri rokovaní o dodatku pre stavebné spoločnosti so ZSPS už prvé kolo bolo vyhlásené za neúspešné. Na návrh vyjednávačov za IOZ sa partneri rozhodli nepokračovať v rokovaniach a vyhlásiť rokovanie o dodatku ako spor. MPSVaR SR bolo požiadané o sprostredkovateľa. Nie je jasné aké sprostredkovateľ zaujme s stanovisko, nakoľko oficiálne s OZ ešte nerokoval. Po uplynutí lehoty už treba konať, pretože uzatvorenie tohto dodatku očakávajú nielen členovia a ZO, ale aj samotní zamestnávateľa.

O Dodatku č. 10 ku KZVS pre cestné stavby sa nevyjednáva pretože sociálny partner k 31. 12. 2010 ohlásil ukončenie činnosti a jeho členovia sa stali členmi ZSPS. KZVS pre cestné stavby 31. decembra 2011 stráca svoju platnosť a účinnosť.

Zatiaľ bez výsledku je aj vyjednanie o Dodatku č. 9 pre spoločnosti dopravných podnikov.

Tu boli prerušené rokovania z dôvodu, že mestá, ktoré sú zriaďovateľmi dopravných pod-

nikov, nemali schválené rozpočty a dotácie pre dopravné podniky sú krátené. Preto OZ rokuje spoločne s príslušnými základnými organizáciami priamo so zástupcami miest a poslancami.

Na čom sa zastavilo kolektívne vyjednanie? V obidvoch prípadoch zamestnávateľa neboli prístupní rastu minimálnych tarifných miezd ani o 2 %. Odborári chápu, že situácia je aj pre nich ťažká, ale iba zamestnanci nemôžu znášať všetky dopady krízy a opatrení vlády. Ustupovať už nie je kam a preto budú potrebné podporné, možno aj nátlakové aktivity členov IOZ.

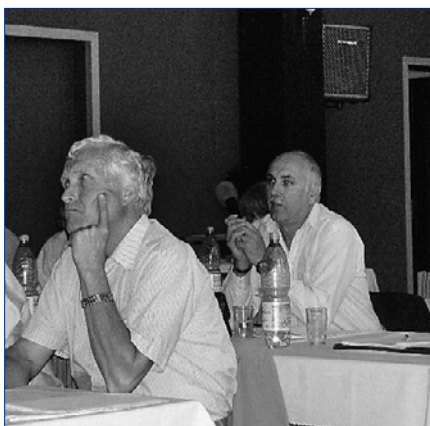
Iná situácia nie je ani pri KZVS vo verejnom sektore a štátnej službe, kde napriek tomu, že KZVS pre rok 2011 sú platné, ich obsah nenaplnia požiadavky zamestnancov. KZVS nezahŕňajú valorizáciu plátov pre rok 2011.

V súčasnosti v 145 zamestnávateľských subjektoch, kde pôsobí 202 základných organizácií je platných a účinných PKZ v 122 prípadoch t. j. v 84 %. Dôležitou úlohou pre najbližšie obdobie je dohodnúť a uzatvoriť v 30 zamestnávateľských subjektoch novú PKZ, resp. dodatok o jej predĺžení, nakoľko u týchto končí platnosť a účinnosť PKZ 31. 12. 2011.

BOZP

Okrem kontrolnej a poradenskej činnosti zväzovní inšpektori vykonali v rámci IOZ 77 previerok v zmysle plánu práce a na podnet základných organizácií a 12 pre partnerský OZ PPAp. Z vykonaných previerok zväzovní inšpektori zistili 92 nedostatkov technického charakteru, resp. pracovných podmienok a nedostatkov v oblasti OOPP, 45 nedostatkov v zdravotnej spôsobilosti, 69 všeobecných nedostatkov, ktoré boli odstránené priamo pri výkone previerok. K ďalším aktivitám inšpektorov bezpečnosti práce patrí aj činnosť, ktorá zabezpečuje previazanosť a informovanosť orgánov OZ.

V poslednom období zo strany ministerstva práce je vyvíjaný tlak postupne zo všetkých zákonov systematicky vypustiť práva zamestnancov a odborov ako ich zástupcov (zákon č. 124/2006 Z. z. o BOZP, č. 125/2006 Z. z. o inšpekcii práce, č. 355/2007 o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a prislúchajúcich predpisov), čo bude mať za následok zníženie úrovne starostlivosti o bezpečnosť a ochranu zdravia zamestnancov pri práci. Odbory varujú, že problémy vo financovaní alebo v hospodárení štátu nesmú mať za následok zníženie úrovne starostlivosti o bezpečnosť a ochranu zdravia zamestnancov pri práci, o čo sa súčasná vláda celkom otvorene usiluje.

Právna pomoc a poradenstvo

Požiadavky na právnu pomoc sú rozsiahlejšieho charakteru, týkajú sa väčšieho počtu zamestnancov a členov odborového zväzu. Je to dôsledok úpadku zamestnávateľských subjektov, hromadného prepúšťania a s tým súvisiacich nevyplatených miezd, odvodov a iných náležitosti, ale aj individuálnych sporov členov základných organizácií. Ako príklad možno uviesť poskytovanie právnej pomoci p. Jozefovi Hrončekovi zo ZO IOZ, DPB, a.s. Autobusy pri náhrade škody voči štátu, vypracovanie a podanie žaloby na súd, s tým že prvé pojednanie je naplánované na júl 2011; zastupovanie zamestnancov, členov IOZ SIBAMAC, a.s. Bratislava už v konkurznom konaní, predtým v reštrukturalizácii; pomoc výboru ZO IOZ pri riešení podozrenia z trestného činu sprenevery a podvodu aj podaním trestného oznámenia na bývalú predsedníčku ZO IOZ Xella, s.r.o. Zemianske Kostolany a iné prípady.

Ďalšie aktivity IOZ

Súčasťou celkovej činnosti OZ je aj práca mladých odborárov a Rady mladých. Členovia rady sa snažia oživiť svoju činnosť, kde okrem iného hľadajú nové cesty získavania mladých do odborov.

IOZ taktiež naplní dohody o spolupráci s partnerskými odborovými zväzmi v ČR, plnil úlohy vyplývajúce z členstva v medzinárodných odborových centráloch. Integrovaný odborový zväz je zapojený v rámci medzinárodnej činnosti do nadnárodných projektov:

Odborový zväz spolu so Slovenským živnostenským zväzom v súlade s podpísanou dohodou s partnermi z Nemecka a Bulharska realizujú projekt „Odpovede na otázky pre sociálnych partnerov na Slovensku, v Bulharsku a v ďalších kandidátskych prístupových krajinách z pohľadu svetovej hospodárskej krízy“. Nosnými témami projektu sú problémy zamestnanosti, pracovnoprávných vzťahov, sociálneho dialógu na Slovensku a Bulharsku, hľadanie opatrení z „príkladov najlepšej praxe“ v Nemecku, príprava odborných kádrov. V rámci tohto projektu IOZ a SZZ deklarovali písomne spoluprácu spoločným Memorandom o prehĺbení sociálneho dialógu. Cieľom Memoranda je spoločné naplnenie úloh projektu, prehĺbenie vzájomného sociálneho dialógu v záujme posilnenia pozície IOZ a SZZ pri presadzovaní lepších podmienok pre kvalitnejšiu činnosť živnostníkov a zamestnancov, s dôrazom na stavebníctvo, dopravu a výrobu v textilnom, odevnom a kožiarskom priemysle.

(krátené)

37. ročník súťaže žiakov stredných odborných škôl z predpisov BOZP

Dňa 19. mája 2011 sa v priestoroch Strednej odbornej školy technickej na Volgogradskej ulici č. 1 v Prešove uskutočnilo súťažné podujatie – Celoslovenská súťaž žiakov stredných odborných škôl z vedomostí o predpisoch bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci.

Integrovaný odborový zväz (nástupca po Odborovom zväze STAVBA SR) je organizátorom tejto súťaže. V minulosti súťažili žiaci len zo škôl, ktoré pôsobili v organizujúcom odborovom zväze. Tento, už 37. ročník súťaže bol rozšírený o súťažiacich aj zo škôl z iných odvetví. Školské kolá absolvovali a celoslovenskej súťaže sa zúčastnili žiaci so zameraním na automobilovú dopravu, požiarnu techniku, strojárstvo ako aj rôzne stavebné činnosti.

Cieľom je vychovávať mladých ľudí, ktorí začínajú získavať praktické skúsenosti z oblasti BOZP už počas študijného obdobia tak, aby aj teoretické vedomosti získané pri príprave na súťaž uplatnili na svojich budúcich pracoviskách.

Prezentácia výchovy prostredníctvom tejto súťaže sa stretá na rôznych medzinárodných aktivitách s obdivom a uznaním zahraničných odborníkov (USA, Taliansko, Rakúsko i Medzinárodná organizácia práce v Ženeve).

Po 36 absolvovaných ročníkoch možno jednoznačne potvrdiť, že myšlienka prevencie BOZP, neustále obohacovaná o motivačné prvky, svoje závery splnila a v realizačnej podobe sa priblížila k cieľu, ktorým je predchádzať tragickým udalostiam pri výkone svojho povolania. Najmä keď štatistiky neustále zaznamenávajú početné prípady ťažkej a smrteľnej úrazovosti nielen zamestnancov, ale aj pripravujúcich sa žiakov na svoje povolanie.

Aktérmi tohtoročnej súťaže boli trojčlenné súťažné tímy dievčat a chlapcov – víťazov, ktorí sa umiestnili na prvých troch miestach v školských kolách tejto súťaže a to konkrétne v Strednej odbornej škole stavebnej Kremnička Banská Bystrica, v Strednej odbornej škole Košice, v Strednej odbornej škole automobilovej Košice, v Strednej odbornej škole obchodu a služieb Trnava, v Strednej odbornej škole stavebnej Emila Belluša Trenčín, v Strednej odbornej škole Prievidza, v Strednej odbornej škole Bratislava, v Strednej odbornej škole technickej Prešov, v Spojenej škole Banská Bystrica a v Strednej odbornej škole stavebnej Žilina.

Súťaže sa zúčastnilo spolu 30 žiakov z 10 stredných odborných škôl. Žiaci súťažili každý sám za seba, išlo o súťaž jednotlivcov.

Súťaž zo znalostí v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci nezoviedla ani po 36 rokoch. Síce aj táto súťaž je poznamenaná viacerými zásadnými zásahmi, ktoré súvisia so zmenami v systéme školstva, ale v základných princípoch je to stále súťaž orientovaná na prevenciu pri ochrane zdravia a predchádzaniu pracovným úrazom na pracoviskách.

Na súťaži boli prítomní viacerí hostia, ktorí dodali punc vážnosti tejto aktivite, ktorú úspešne realizujú odbory. Patrili k nim zástupcovia celoslovenských a regionálnych orgánov a inštitúcií:

JUDr. René Pucher, zástupca primátora mesta Prešov

Ing. František Smolka, vedúci oddelenia BOZP Inšpektorát práce Prešov

Ing. Zsolt Lukáč, prezident Zväzu stavebných podnikateľov Slovenska

Ing. Pavol Kováčik, PhD., MBA, predseda predstavenstva Inžinierske stavby, a.s. Košice

Ing. Jozef Šimoňák, spoločnosť EUROVIA SK

Jaroslav Šarišský a Andrea Smetánková, ČSOB

Štefan Szalay, predseda Regionálnej rady IOZ Košický región

Jaroslav Chrupka, predseda Rady mladých IOZ

Celoslovenskú súťaž - 37. ročník žiakov stredných škôl otvoril predseda IOZ Dušan Barčík. Súťažiť sa začala o 10.30 a jej záver bol až v odpoľudňajších hodinách o 16.00 h.

Súťaž pozostávala z dvoch kôl:

- 1. časť – teoretická** – bola zameraná na všeobecné predpisy na zaistenie BOZP zo zákona o BOZP, zákona o verejnom zdraví a z oblasti ochrany práce Zákonníka práce. Každý súťažiaci si vylosoval jednu zo 40 otázok, na ktoré sa vopred pripravil a odpovedal na ňu pred porotou. Na prípravu ako aj na odpoveď mali po 3 minúty. Každý člen poroty ústnu odpoveď ohodnotil počtom bodov od 0 – 5.
- 2. časť - praktická** – pozostávala z praktických simulovaných situácií – žiakom bolo premietnutých 10 krátkych videofilmov s postavičkou NAPO a v časovom limite 2 minút mali na každý film stručne napísať, aké porušenia bezpečnej práce vo filme videli. Porota každú správnu odpoveď ohodnotila 1 bodom.

Pred samotným začiatkom súťaže prečítala žiačka hostovskej SOŠ technickej SEUB SÚŤAŽIACICH ŽIAKOV s tým, že budú súťažiť čestne a všetky ustanovenia súťaže a podmienky jednotlivých súťažných disciplín budú dodržiavať.

Porote predsedal dlhoročný zamestnanec odborového zväzu, Ján Rapan, odborník na problematiku bezpečnosti práce, ktorý túto súťaž roky pripravoval. Ďalšou členkou poroty bola MUDr. Ludmila Ondrejková z Úradu verejného zdravotníctva SR a tretím bol inšpektor Prešovského inšpektorátu práce Ing. Daniel Hrabko.

Ocenenia za súťaž jednotlivcov si vysúťažili žiaci:

Na 1. mieste sa umiestnil Václav Kováč zo SOŠ stavebnej Kremnička Banská Bystrica s počtom získaných bodov 33.

Na 2. mieste sa umiestnil Matúš Juhaniak zo SOŠ stavebnej Kremnička Banská Bystrica s počtom získaných bodov 32.

Na 3. mieste sa umiestnil Tomáš Čurlík zo SOŠ technickej Prešov s počtom získaných bodov 31.

Pre víťazov boli zakúpené hodnotné ceny zo sponzorských príspevkov spoločností:

Inžinierske stavby, a.s. Košice, člen skupiny Colas

EUROVIA SK

Váhostav SK, a. s., Žilina

ČSOB

Holcim (Slovensko), a. s.

KOZ SR

Bez ich darov a príspevkov by sa odborový zväz nevedel zhostiť úlohy organizátora takejto akcie. Preto aj touto cestou odborový zväz ďakuje všetkým sponzorom.

Tradične boli ocenené aj stredné odborné školy, ktorých reprezentanti v súčte získali najviac bodov. Výsledky sú nasledovné:

1. SOŠ stavebná Kremnička Banská Bystrica získala ročníkový pohár, putovný pohár a diplom za získaný počet bodov 94.
2. SOŠ Prievdzka získala diplom za získaný počet bodov 87.
3. SOŠ technická Prešov získala diplom za získaný počet bodov 86.

Jednotliví súťažiaci vynaložili nemalé úsilie na prípravu vo svojom voľnom čase, čo bolo vysoko ocenené. Prevzali si vecné ceny ako aj účastnícke diplomy.

Podakovanie patrí aj jednotlivým pedagógom zo zúčastnených škôl, ktorí svojich žiakov na súťaž pripravovali, bez ich pomoci by túto tématiku zvládli omnoho ťažšie.

Absolutórium patrí aj zástupcom hosťovskej SOŠ technickej Prešov, ktorá sa organizačne zúčastňovala na príprave tohtoročného ročníka súťaže pod vedením riaditeľa Mgr. Štefana Cmara.

Iveta Kucová, zväzová inšpektorka BOZP

Z konferencie odborárov v Inžinierskych stavbách

Na sklonku mája sa uskutočnila konferencia v Základnej organizácii IOZ, ktorá pôsobí v Závode 06 v Prešove v a.s. Inžinierske stavby. Predseda Stano Biroš pri otvorení predstavil kolegyňu a kolegov z vyšších odborových orgánov – Dušana Barčíka, predsedu IOZ, Štefana Szalaya, predsedu Regionálneho zhromaždenia IOZ v košickom regióne a súčasne predsedu Rady predsedov ZO IOZ v a.s. Inžinierske stavby ako aj Regionálnu koordinátorku IOZ v regióne Košice Jarmilu Frohlichovú. Prítomný bol tiež riaditeľ závodu Ing. Jozef Šebej-Kovaľ.

Konferencia odštartovala schválením programu rokovania s jednou technickou pripomienkou. Správa o činnosti v podaní S. Biroša vyhodnotila prácu výboru ZO a tiež Rady predsedov ZO v IS. Táto téma sa počúvala v pokojnej atmosfére. Oveľa kritickejšie to bolo v časti, kde sa uvádzali takpovediac „aktuality z domácej kuchyne spoločnosti“, ktoré veru od optimizmu mali veľmi ďaleko. Delegáti sa dozvedeli, že takzvané racionalizačné opatrenia vlády v oblasti stavebníctva, najmä výstavbe diaľnic, negatívne zasiahli aj do ich podniku. Nastal stav ohrozenia spoločnosti a likvidačné čierne mraky vôbec nie sú utópiou. Hromadné prepúšťanie zamestnancov v Inžinierskych stavbách sa výrazne prejavilo aj v závode 06. Takmer jedna tretina z a.s. totiž pripadá na tento závod, ako zdôraznil aj J.Šebej-Kovaľ. Ešte v septembri minulého roka mal závod 440 zamestnancov, v súčasnosti po zoštíhlení ich je 263 !!! Po zlikvidovaní PPP projektov vo výstavbe diaľnic niet práce pre podnik a ľudia sú zahnaní „do kúta biedy“. Aj preto na konferencii zazneli ostré hlasy požadujúce razantné proti ataky voči vláde.

Do diskusie sa zapojili členovia Čajko, Cvanciger, Bujko, Kočiščák. Prispeli aj D. Barčík, J. Frohlichová a Š. Szalay.

O čerpaní rozpočtu v predchádzajúcom období a novom rozpočte ZO predložil správu V. Stronček. Stanovisko revíznej komisie predniesla G. Maršalová.

Zdroj: písomný záznam z konferencie

EURÓPSKA ODBOROVÁ KONFEDERÁCIA (EOK) ZA SOCIÁLNU EURÓPU

V dňoch 16. až 19. mája 2011 sa v Aténach konal 12 kongres (zjazd) EOK. Konal sa v kritickom čase kedy európski politici (vrátane tých slovenských) rozhodujú o osude Grécka, Portugalska a iných krajín, ktoré čelia ekonomickým a vlastne aj existenčným problémom. Pre EOK, ako organizáciu reprezentujúcu milióny európskych zamestnancov bol kongres príležitosťou vyjadriť svoje odmietavé stanovisko k úsporným opatreniam a hospodárskemu decimovaniu, ktoré navrhujú Európska komisia a Rada.

Vyššie 500 delegátov z 36 krajín diskutovalo o stratégii, ktorú presadzuje európske odborové hnutie, aby vyvážilo brutálne útoky, ktoré sú na dennom poriadku v celej Európe pri porušovaní práv zamestnancov a okliešťovaní pracovných podmienok. Mzdy a autonómia kolektívneho vyjednávania sú priamo ohrozené mechanizmom s názvom „Euro plus pakt“. Oblasť pracovných nákladov sa má stať meradlom na zníženie miezd a kúpnej sily zamestnancov a ich rodín. Tlak na rozširovanie flexibility, likvidácia mzdových indexových systémov a presun celého kolektívneho vyjednávania z národnej úrovne na podnikovú sú hroživou predstavou. Európska únia musí bojovať s narastajúcou euroskepsou a nacionalistickou pravicou, ktorá sa usiluje zničiť EÚ ihneď ako sa dostane k moci. V demokraciách to znamená, že EÚ musí fungovať v prospech zamestnancov a nie iba slepo nastoľovať tvrdú disciplínu a rozširovať kruté správy.

Odchádzajúci generálny tajomník John Monks okrem iného zdôraznil: „Zamestnanci v celej Európe vedia, že k úsporným opatreniam a ekonomickému vládnutiu, ktoré navrhuje Európska komisia existuje aj iná alternatíva. Chceme, aby európski politici konečne prijali rozhodnutie zvýšiť dane bohatým, zaoberali sa euroobligáciami a obzvlášť pomáhali krajinám, ktoré čelia veľkému zadĺženiu. Aby schválili plán zamestnanosti pre mladých ľudí. Ďalšia veľká požiadavka odborov je zavedenie európskej dane na finančné transakcie. V súvislosti s tým vyvíjame nátlak na Komisiu, aby neignorovala státisíce odpovedí na podporu zavedenia takejto dane, ktorá je výsledkom konzultácií o zdanení finančného sektora. Toto budú priority Sekretariátu, ktorý povedie EOK ďalšie štyri roky.“

V prvý deň kongresu bola schválená núdzová rezolúcia, ktorou EOK vyzýva Ecofin (Rada EÚ pre hospodárstvo a financie), aby okamžite zmenila svoje politické smerovanie. Druhý deň kongresu bol orientovaný na tému boja proti nerovnosti a chúlостivému zamestnávaniu a ochrane vo verejných službách.

Delegáti sa v diskusiách orientovali na budúcnosť európskeho sociálneho modelu, na ekonomické riadenie a správu, na spravodlivý a udržateľný rozvoj, na boj proti nejistej práci a tiež na vlastnú odborovú prácu.

Zjazd zvolil nové vedenie EOK. Pre francúzku Bernadette Segolovú hlasovala väčšina prítomných delegátov. Segolová je dlhoročnou členkou výkonného výboru EOK a je tajomníčkou Uni Europa (Európska odvetvová federácia služieb). Vyštudovala filozofiu na univerzite v Toulous. Nasledujúce štyri roky bude stáť na čele významnej odborovej centrály zastupujúcej milióny európskych zamestnancov. Jej hlavným cieľom, ako uviedla v predstavovacom prejave, je zvýšiť vplyv európskych odborov na rozhodovanie Európskej komisie. „Každý deň musíme myslieť a konať, aby obeťou krízy neboli zamestnanci a mladí ľudia. Budeme organizovať akčné dni a ak bude potrebné zvážime celoeurópske akcie. Jednou z našich požiadaviek je aj právo na štrajk v nadnárodnom meradle a EOK požiadala o zriadenie zvláštnej komory pre pracovné právo pri Európskom súdnom dvore,“ uviedla nová generálna tajomníčka EOK.

Hlavným dokumentom pre ďalšie obdobie činnosti EOK je **Aténsky manifest**, prijatý na záver zjazdu. Jedným z dôležitých bodov je úplná angažovanosť na zachovanie a rozvoj európskeho sociálneho modelu ako pozitívneho a trvale udržateľného modelu pre rozvoj sveta. EOK bude požadovať účinnú a prísnu reguláciu finančných trhov a ratingových agentúr, koniec daňových rajov a daň z finančných transakcií. Tiež spoločne so zamestnávateľmi ďalej rozvíjať iniciatívy za zelené pracovné miesta a investície.

Zdroj: www.etuc.org
Pripravil: Gabo Dudinský

ATÉNSKY MANIFEST (skrátенý)

Ústrednou témou európskych odborov je v súčasnosti to, že finančná kríza ovplyvňuje Grécko, Írsko a Portugalsko a všeobecnejšie politika úsporného riadenia v ostatných členských štátoch vyvíja tlak na znížovanie miezd, verejných služieb, sociálneho zabezpečenia, dôchodkov, práce a životnej úrovne. Európska odborová konfederácia (EOK) je znepokojená ďalekosiahlym dopadom negatívnych dôsledkov a tak organizuje záchranné balíky jednotlivých ekonomík v rámci EÚ a Medzinárodného menového fondu.

Úsporné opatrenia uložené, napríklad v Grécku, Portugalsku a Írsku situáciu zhoršili a dotknuté krajiny čelia dlhému obdobiu pokračujúcej recesie, rastúcemu zadĺženiu, tlaku na pracovné normy a pracovné práva a nezamestnanosť. Existuje reálne riziko rozsiahlejšieho zadĺženia krajín a ich obyvateľov s obrovským nebezpečenstvom pre Európu a jej členské štáty. EOK preto naliehavo požaduje významnú zmenu prístupu v politike EÚ a poskytovanie účinnej pomoci krajinám v ťažkostiach.

Nový Euro Plus Pakt aplikovateľný v eurozóne a v šiestich ďalších ekonomikách má ďalekosiahle dôsledky najmä na platy, pretože obsahuje **odporúčanie členským štátom podľa nasledovného:**

- porovnanie jednotkových nákladov práce,
- neochota k indexácii miezd a vyjednávania viest všeobecnejšie
- mzdy platiť za produktivitu a nezarátať infláciu
- tlak na znížovanie miezd vo verejnom sektore, v niektorých prípadoch až na minimálnu mzdu, a to aj s dôsledkami pre súkromný sektor,
- tlak na znížovanie nárokov na dôchodok a systém predčasného odchodu do dôchodku,
- podpora prísnej rozpočtovej a ústavnej kontroly verejného dlhu a výdavkov.

EOK tvrdí, že tento prístup je absolútne neprijateľný pre európske odborové zväzy a rozbehne kampaň na všetkých úrovniach za účelom presadzovať tieto zásady:

- mzdy nie sú nepriateľom ekonomiky, ale jej motorom, štartujúci rast a zamestnanosť;
- autonómie sociálnych partnerov v kolektívnom vyjednaní a mzdové vyjednávania musia byť rešpektované, zatiaľ čo odborové organizácie by mali lepšie koordinovať kolektívne vyjednanie;
- kúpna sila miezd a plátov pracovníkov sa musí zlepšiť, pričom nárast je v súlade s infláciou a produktivitou, pri zachovaní existujúcich systémov indexácie miezd s celkovým cieľom spravodlivého rozdelenia bohatstva;
- proces vedúci k nerovnosti príjmov by mal byť zrušený;
- boj proti mzdovému a daňovému dumpingu musí byť intenzívnejší a musí byť aplikovaná zásada rovnakej odmeny za rovnakú prácu;
- nároky na dôchodok a systémy by mali byť chránené, a mali by zabezpečiť dôstojné životné podmienky;
- pravidlá týkajúce sa verejného dlhu by sa mali prispôbiť ekonomickej realite a mimoriadnym okolnostiam, a nie provokovať recesiu a jej sociálne dôsledky cez úsporné opatrenia.

V tejto súvislosti sme odhodlaní:

- bojovať proti narastajúcej sile krajnej pravice a ich úzko prepojených nacionalistických spojencov a zastávať sociálnu Európu, a za týmto účelom budeme aktívni v najbližších voľbách do Európskeho parlamentu;
- bojovať proti nezamestnanosti, rastúcej nerovnosti, neistému zamestnaniu a úsporným opatreniam;
- mobilizovať pre rast a udržateľnosť;
- pracovať pre väčšiu silu odborov a rozvoj členstva;
- rozvíjať spoločnú odpoveď na čoraz integrovanejší európsky trh práce.

